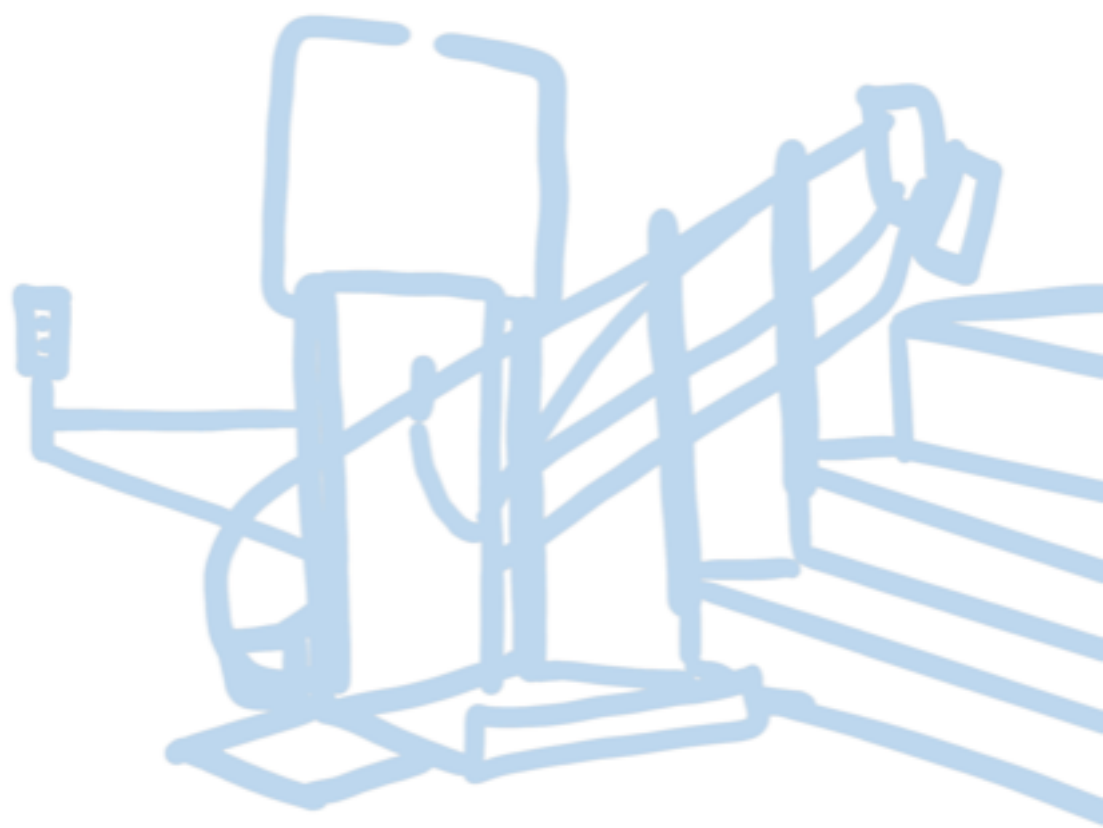

The background features a stylized, light blue illustration of a person sitting at a desk. The person is depicted from the waist up, facing forward. On the desk, there is a lamp with a white shade and a small potted plant. The overall style is minimalist and modern, with soft blue tones and white outlines.

JAK ZÍSKAT KOMPENZAČNÍ POMŮCKY,
ANEB PRŮVODCE PODÁNÍM ŽÁDOSTI
V OTÁZKÁCH A ODPOVĚDÍCH.

OBSAH

SLOVO ÚVODEM	5
--------------------	---

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY HRAZENÉ Z VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	7
<i>Kde dostanu poukaz na ZP, kdo ho smí předepsat</i>	<i>7</i>
<i>Jaké pomůcky mohu na poukaz získat</i>	<i>7</i>
<i>Jak dlouho poukaz platí</i>	<i>7</i>
<i>Jak zjistím, která pomůcka je pro mě vhodná</i>	<i>7</i>
<i>Mohu žádat na poukaz opakovaně o stejnou pomůcku</i>	<i>7</i>
<i>Dostanu na poukaz vždy novou pomůcku</i>	<i>7</i>
<i>Kdo mi pomůcku vydá</i>	<i>8</i>

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY, NA NĚŽ JE POSKYTOVÁN PŘÍSPĚVEK ÚŘADEM PRÁCE	8
<i>Jaké ZP mohu jako zdravotně postižený/á získat od úřadu práce</i>	<i>8</i>
<i>Jak a kde mohu žádost podat</i>	<i>8</i>
<i>Co je třeba doložit k žádosti</i>	<i>8</i>
<i>Kolik peněz mohu takto získat</i>	<i>9</i>
<i>Kdo posoudí, zda mám na příspěvek nárok</i>	<i>9</i>
<i>Mohu nějak zvýšit šanci na přiznání příspěvku</i>	<i>9</i>
<i>Jak dlouho trvá vydání rozhodnutí</i>	<i>9</i>
<i>Co dělat, když mi příspěvek nepřiznají</i>	<i>10</i>

DIAGRAM PROCESU SCHVALOVÁNÍ ŽÁDOSTI	10
---	----

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY, NA NĚŽ NENÍ POSKYTOVÁNA ÚHRADA ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU	11
---	----

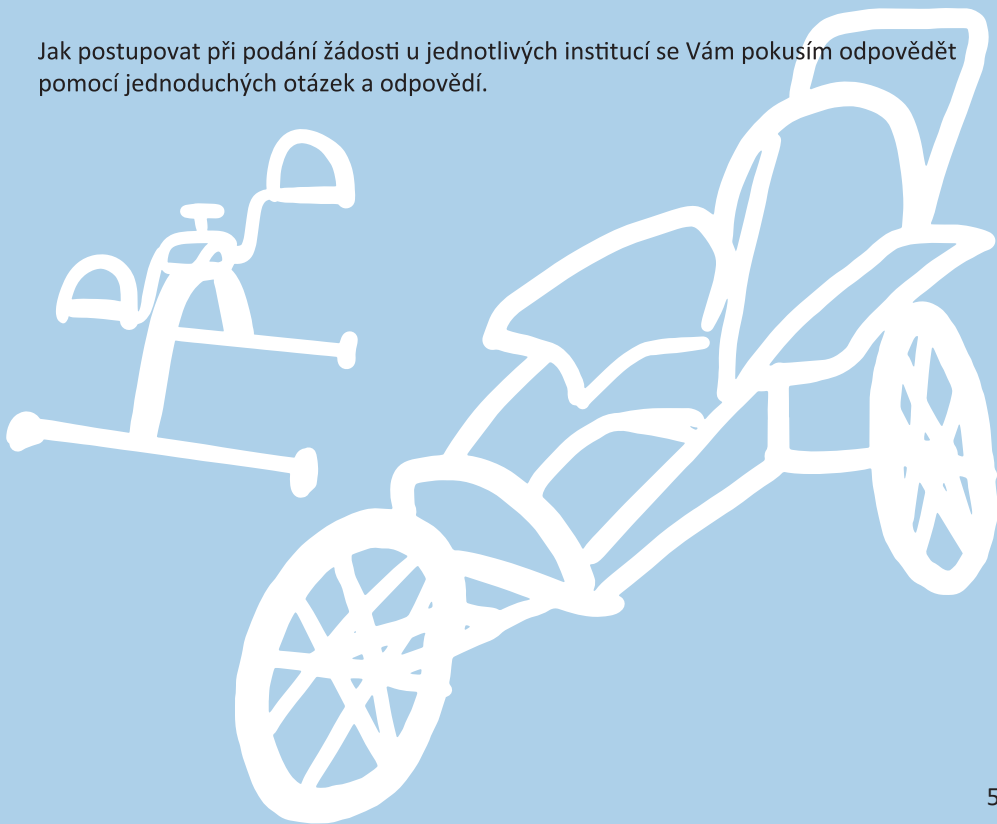
<i>Seznam zkratk</i>	<i>11</i>
<i>Odkazy a zdroje</i>	<i>11</i>

SLOVO ÚVODEM

Tento průvodce vznikl se záměrem usnadnit pacientům s nervosvalovým onemocněním orientaci v možnostech získání kompenzačních pomůcek, které potřebují ke svému životu, a které mohou jim a jejich pečujícím osobám pomoci ke zlepšení kvality života a usnadnění sociálního kontaktu. Pacienti s tímto druhem onemocnění v průběhu života postupně ztrácejí svalovou sílu a schopnost samostatné chůze a sebeobsluhy. Postupem času tedy nastane chvíle, kdy budete Vy nebo Vaše dítě potřebovat pořídit kompenzační pomůcky. Kdy a jakou pomůcku zvolit, s tím obvykle pomůže lékař, nebo fyzioterapeut s ohledem na Váš aktuální zdravotní stav. Po poradě s odborníkem je vhodné si přímo s prodejcem domluvit nejen prohlédnutí, zaměření, ale také vyzkoušení pomůcky, některé firmy nabízejí i možnost zapůjčení a vyzkoušení pomůcky přímo u vás doma. Výběrem pomůcky to však někdy nekončí. Limitujícím kritériem bývá často nedostupnost vyhovující pomůcky z finančního hlediska. Řešením mohou být pomůcky hrazené z veřejného zdravotního pojištění, dále pomůcky plně nebo částečně hrazené prostřednictvím příspěvku na zvláštní pomůcku získaného od krajského úřadu práce. Další variantou je požádat o úhradu pomůcky, na které se nevztahuje žádný příspěvek od státu, některou z charit nebo nadací, či sponzorů pomáhajícím rodinám se závažným onemocněním, nebo otevřít vlastní sbírku.

Jak postupovat při podání žádosti u jednotlivých institucí se Vám pokusím odpovědět pomocí jednoduchých otázek a odpovědí.

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY HRAZENÉ Z VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

KDE DOSTANU POUKAZ NA ZP, KDO HO SMÍ PŘEDEPSAT?

Poukaz na zdravotnický prostředek vystavuje odborný lékař na základě své specializace, podle druhu pomůcky. Pro osoby s NSO jej předepisují nejčastěji lékaři z oboru neurologie, ortopedie, rehabilitace, pneumologie, interny, pediatrie, všeobecného lékařství. Od května 2021 je možné dle zákona č. 89/2021 Sb., poukaz vystavit i elektronicky, v testovacím prostředí, rutinní provoz tzv. ePoukazu byl spuštěn 1. 3. 2022. ePoukaz zároveň umožňuje předepsání více pomůcek naráz, pokud spadají do stejné skupiny. Identifikátorem ePoukazu je 9místný čárový kód pro vydání správné pomůcky. Kód obdržíte formou SMS, tak jako e-Recept. Tento nový elektronický systém není povinný. Elektronizace podléhá zákonu 89/2021 Sb., o zdravotnických prostředcích.

JAKÉ POMŮCKY MOHU NA POUKAZ ZÍSKAT?

Výběr pomůcek je omezen číselníkem zdravotní pojišťovny, katalog pomůcek v jeho aktuálním znění najdete na stránkách VZP v sekci poskytovatelé – číselníky¹.

JAK DLOUHO POUKAZ PLATÍ?

Poukaz je třeba uplatnit u výdejce zdravotnických potřeb do 30 dnů.

JAK ZJIŠTÍM, KTERÁ POMŮCKA JE PRO MĚ VHODNÁ?

Správný typ pomůcky rovněž doporučí lékař, který předepisuje poukaz, poradit mohou i fyzioterapeuti, nebo výškolení odborníci z prodejen zdravotnických pomůcek a prostředků, u který je možné domluvit i vyzkoušení vybrané pomůcky. Přínosná při výběru pomůcky může být také rada od pacientů, kteří již pomůcku používají, pomoci mohou i pacientské organizace, které poskytnou své zkušenosti s pomůckou prostřednictvím různých svépomocných skupin na sociálních sítích.

MOHU ŽÁDAT NA POUKAZ OPAKOVANĚ O STEJNOU POMŮCKU?

Ano, frekvence možného získání pomůcky je v závislosti na jejím druhu vymezena zákonem o veřejném zdravotním pojištění č. 48/1997 Sb., pomůcky jsou předepisovány podle kategorií dle přílohy č. 3 tohoto zákona. V oddíle C, tabulce č. 1 najdete i preskripční a indikační omezení a množstevní limit pro konkrétní pomůcky.

DOSTANU NA POUKAZ VŽDY NOVOU POMŮCKU?

Není to pravidlo. Některé pomůcky podléhají nejprve schválení revizním lékařem dle úhradového katalogu pojišťovny a přednost má zapůjčení repasovaných zdravotnických prostředků. Např. u mechanických a elektrických vozíků také pomůcka po celou dobu zůstává majetkem pojišťovny. K žádosti o elektrický vozík je navíc potřeba vyplnit formulář k přidělení elektrického vozíku, včetně výsledků

psychologického, neurologického, rehabilitačního, ortopedického a očního lékaře. Odkaz na úhradový katalog a jeho doplňující metodiku naleznete v aktuálním znění na stránkách VZP, z jejího katalogu vychází i všechny ostatní pojišťovny v ČR.¹

KDO MI POMŮCKU VYDÁ?

Podle druhu pomůcky je možné ji zakoupit v lékárnách, prodejnách zdravotnických potřeb nebo přímo u dodavatele zdravotnických pomůcek.

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY, NA NĚŽ JE POSKYTOVÁN PŘÍSPĚVEK ÚŘADEM PRÁCE

JAKÉ ZP MOHU JAKO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝ/Á ZÍSKAT OD ÚŘADU PRÁCE?

Na ÚP můžete dle zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a vyhlášky č. 388/2011 Sb., žádat o poskytnutí příspěvku na mobilitu, příspěvku na zvláštní pomůcku a o průkaz osoby se zdravotním postižením. Příspěvek na zvláštní pomůcku včetně příspěvku na pořízení motorového vozidla je poskytován osobám s tělesným, zrakovým nebo sluchovým zdravotním postižením, osobám s těžkou nebo hlubokou mentální retardací a osobám s vybraným onemocněním interní povahy. Zdravotní stavy odůvodňující a vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb.² Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek, na které je dávka určena, je obsažen ve vyhlášce č. 388/2011 Sb.³ Příspěvek se poskytuje i na pomůcku, která ve vyhlášce uvedena není, a to za podmínky, že jí ÚP považuje za srovnatelnou s některou z pomůcek, která ve vyhlášce uvedena je. Podrobné informace o vzniku nároku, podmínkách pro poskytnutí příspěvku a stanovení výše příspěvku a výše spoluúčasti pacienta najdete na stránkách ÚP.⁴ Průkaz OZP je určen určitému okruhu osob. Zdravotní stavy, které jsou indikací k přiznání poukazu stanoví příloha č.4 vyhlášky č. 388/2011 Sb. Výhody pro držitele průkazu se liší dle symbolu TP, ZTP, nebo ZTP/P. Bližší informace najdete na stránkách ÚP.⁵ Příspěvek na mobilitu je vázán na přiznání průkazu OZP a jeho výše je 550,-Kč/měs., při splnění dalších podmínek, které naleznete na stránkách ÚP.⁶

JAK A KDE MOHU ŽÁDOST PODAT?

Žádost je možné podat v písemné podobě, na místně příslušné pobočce úřadu práce, nebo také elektronicky prostřednictvím datové schránky, nebo vyplněním elektronického formuláře podepsaného zaručeným elektronickým podpisem.

CO JE TŘEBA DOLOŽIT K ŽÁDOSTI?

K žádosti podané na ÚP dokládáte tyto doklady:

- průkaz totožnosti žadatele a všech společně posuzovaných osob žijících ve společné domácnosti, nebo jejich rodný list, jde-li o osobu do 15 let.

- příjmy za předchozí čtvrtletí u všech posuzovaných osob, a doklad o studiu nebo potvrzení o zdravotním stavu dokládající neschopnost soustavné přípravy na budoucí povolání u nezaopatřených osob.
- žádáte-li o stropní zvedací systém, zdvihací plošinu nebo schodišťovou sedačku, pokud není vlastníkem domu žadatel o příspěvek, doložíte také souhlas vlastníka nemovitosti s provedením instalace zařízení a jeho provozem + alespoň 2 návrhy řešení odstranění bariéry.

KOLIK PENĚŽ MOHU TAKTO ZÍSKAT?

Výše příspěvku se liší podle konečné ceny požadované zvláštní pomůcky a podle výše příjmů posuzované rodiny. Je-li cena pomůcky vyšší než 10.000,- Kč, stanovuje se výše příspěvku tak, aby spoluúcast žadatele byla 10 %, při nízkém příjmu rodiny, je spoluúcast nižší, minimálně však 1.000,- Kč. Maximální výše příspěvku pro zvláštní pomůcky je 350.000,- Kč. Při žádosti o zvedací plošinu až 400.000,- Kč, na koupi motorového vozidla až 200.000,- Kč.

KDO POSODÍ, ZDA MÁM NA PŘÍSPĚVEK NÁROK?

Podanou žádost odesílá úřad práce na místně příslušnou OSSZ k posouzení zdravotního stavu. Nejprve budete vyzváni, abyste podstoupili prohlídku u Vašeho obvodního lékaře, ten posílá lékaři posudkové služby příslušné OSSZ vyplněný formulář, v němž poskytuje informace o Vašem zdravotním stavu ze své dokumentace, případně přiloží výsledky odborných vyšetření, která má od Vás v dokumentaci k dispozici. Ty jsou podkladem pro vystavení posudku o Vašem zdravotním stavu, na jehož základě vydává krajské pracoviště úřadu práce rozhodnutí o přiznání či nepřiznání příspěvku.

MOHU NĚJAK ZVÝŠIT ŠANCI NA PŘIZNÁNÍ PŘÍSPĚVKU?

Informujte lékaře specialistu, k němuž docházíte, že lékařskou zprávu z této návštěvy budete dokládat k žádosti o zvláštní pomůcku. Lékař potom text zprávy přizpůsobí k tomuto účelu. Je důležité do zprávy popsat zejména výsledky funkčních testů, progresi onemocnění a podobně. Mějte na paměti, že lékař LPS posuzuje Váš zdravotní stav, mnohdy bez Vaší fyzické přítomnosti, dle konceptu evidence based medicine, tj. medicíny založené na důkazech, o které svůj posudek „opírá.“ Vznikne-li nějaká nová skutečnost rozhodná pro posouzení příspěvku (např. dojde-li ke změně zdravotního stavu, proběhne další funkční vyšetření apod.) v době od podání žádosti do doby zpracování posudku lékařem LPS, doložte tyto lékařské zprávy k posouzení dodatečně přímo na OSSZ odbor posudkové služby. Máte také možnost požádat o posouzení zdravotního stavu ve Vaší přítomnosti, nebo požádat lékaře posudkové služby o osobní konzultaci. V obou případech můžete s lékařem LPS konzultovat Vaše další možnosti.

JAK DLOUHO TRVÁ VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ?

Lhůta pro vystavení posudku je podle správního řádu stanovena obecně na 30 dnů ode dne zahájení řízení, pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně. K této lhůtě

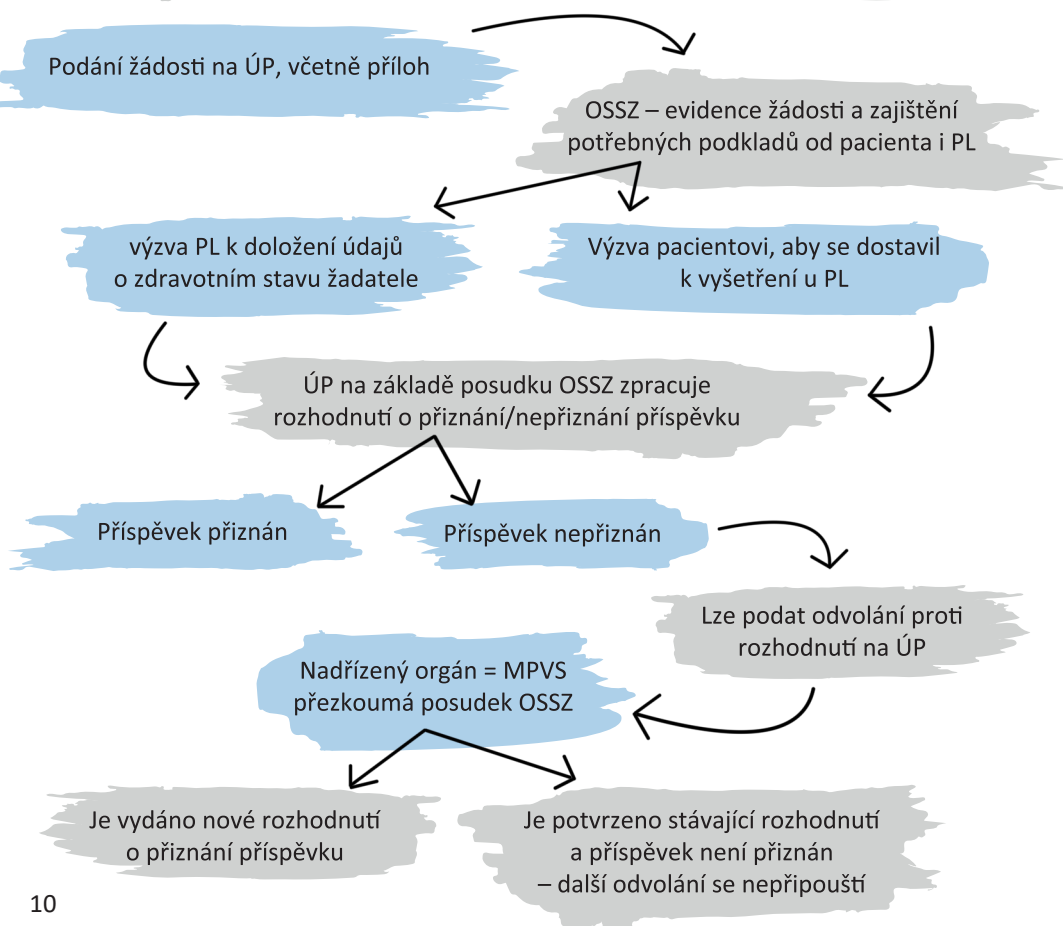
se připočítává až 30 dnů, je-li třeba někoho předvolat, nebo provést místní šetření apod. Odlišné lhůty může stanovit zvláštní zákon. Dále je třeba přičíst lhůty pro doručování a další lhůty stanovené OSSZ – např. lhůta potřebná k vyšetření zdravotního stavu odborným lékařem.

CO DĚLAT, KDYŽ MI PŘÍSPĚVEK NEPŘÍZNAJÍ?

Máte-li v rukou zamítavé rozhodnutí, můžete podat odvolání k vyššímu orgánu, v tomto případě podáváte odvolání opět na úřad práce, který rozhodnutí vydal, ten jej předá k přezkoumání na ministerstvo práce a sociálních věcí.

POZOR!!! Odvolání je možné podat pouze proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku, nikoli proti posudku o zdravotním stavu, posudek je pouze podkladem pro vydání rozhodnutí!!!

DIAGRAM PROCESU SCHVALOVÁNÍ ŽÁDOSTI

ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY, NA NĚŽ NENÍ POSKYTOVÁNA ÚHRADA ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Pokud si potřebujete pořídit pomůcku, která není uvedena v seznamu pomůcek hrazených ze zdravotního pojištění, nebo na ní není poskytován příspěvek na zvláštní pomůcku, můžete oslovit NADACE, najít vlastního sponzora, nebo si pomůcku půjčit od některé z charit. Nadace většinou pro poskytnutí příspěvku požadují vyplnění žádosti. V ní popíšete, o jakou pomůcku máte zájem a zdůvodníte, za jakým účelem o úhradu žádáte. Přílohou k žádosti bývá požadována cenová nabídka Vámi vybrané pomůcky. Mezi nejznámější nadace patří Nadace Dobrý anděl, Nadace Charty 77 (Konto Bariéry), Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97, Nadační fond Pečovatel, Život dětem o.p.s. a mnoho dalších. Jejich zaměření najdete např. na viacordis.cz.⁷ Otevřít si také můžete vlastní sbírku na některém z portálů. Např. donio.cz, darujspravne.cz, kontobariery.cz, patrondeti.cz a další.

SEZNAM ZKRATEK:

DNZS	Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav
LPS	Lékařská posudková služba
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NSO	Nervosvalové onemocnění
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
PL	Praktický lékař
ÚP	Úřad práce
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZP	Zdravotnický prostředek/zvláštní pomůcka

ODKAZY A ZDROJE:

1. www.vzp.cz/poskytovatele/ciselniky/zdravotnicke-prostredky
2. www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-329
3. www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-388
4. www.uradprace.cz/web/cz/prispevek-na-zvlastni-pomocku.
5. www.uradprace.cz/web/cz/prukaz-ozp.
6. www.uradprace.cz/web/cz/prispevek-na-mobilitu.
7. www.viacordis.cz/nadace/

zdravotnické pomůcky i na ePoukaz www.proSestru.cz
www.uradprace.cz/web/cz/davky-pro-ozp
www.nzip.cz/clanek/300-poukaz-na-zdravotnicke-prostredky
www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500

ZPRACOVALA:

Michaela Šafrová, *studentka fakulty zdravotnických studií univerzity Pardubice*

VEDOUCÍ PRÁCE:

Mgr. et Mgr. Michal Kopecký, *vedoucí katedry ošetrovatelství univerzity Pardubice*

S PODPOROU A PŘÍSPĚNÍM:

Dona Jandová, *předsedkyně Asociace muskulárních dystrofií v ČR*

Veronika Nesměráková, *členka asociace muskulárních dystrofií www.amd-mda.cz*

Ing. Pavlína Holubcová, *předsedkyně END DUCHENNE z.s. www.endduchenne.cz*

PŘÍRUČKA JE VÝSTUPEM BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: „VLIV KOMPENZAČNÍCH POMŮCEK NA KVALITU ŽIVOTA PACIENTŮ SE SVALOVOU DYSTROFIÍ.“

